

Strategi för prövning av små avloppsanläggningar inom Lygnerns vattenskyddsområde

Antagen av Nämnden för Miljö & Hälsoskydd 2017-04-18
§ 59 2822/16-35

Beslut

Enligt miljöbalken råder försiktighetsprincipen och den bör vara i fokus när beslut om nya avloppsanläggningar tas i vattenskyddsområden. För att värna om och bevara Lygnerns goda status som dricksvattentäkt även i framtiden beslutar nämnden anta följande strategi för prövning av små avlopp inom vattenskyddsområdet.

Sammanfattning

Avloppsanläggningar med helt nya utsläpp (t.ex. vid nybyggnation av bostadshus):

- Tillåts inte alls i primär skyddszon.
- I sekundär och tertiär skyddszon tillåts endast anläggningar utan utsläpp av WC-vatten.

Avloppsanläggningar med befintliga utsläpp:

- I primär skyddszon ska ansökan kompletteras med utredning av möjligheten att flytta utsläppspunkten till sekundär eller tertiär zon, med kostnadsberäkningar som underlag för skälighetsbedömning enligt miljöbalken 2:7.
- I samtliga skyddszoner ska ansökan kompletteras med utredning av möjligheten att separera ifrån WC-vatten med kostnadsberäkning (inklusive driftskostnader), som underlag för skälighetsbedömning enligt miljöbalken 2:7.
- Om det efter utredning och skälighetsbedömning enligt miljöbalken 2:7 framkommer att krav inte ska ställas på separation av WC eller flytt av utsläppspunkt, sker prövning av en ansökan utifrån att avloppsanläggningen ska klara hög skyddsnivå från såväl miljö- som hälsoskyddssynpunkt.

Allmänna principer för små avlopp inom vattenskyddsområdet

- Vi eftersträvar minst 100 dygns uppehållstid i mark innan ytvatten nås, vilket innebär att infiltration och liknande för efterpolering prioriteras framför efterpolering med utlopp till ytvatten. Möjligheterna till retention fram till recipienten ska vara goda.
- Provtag ningsmöjlighet bör finnas, vilket innebär att provtagningsspunkten i sådana fall placeras mellan t.ex. ett minireningsverk och efterföljande infiltration.
- Vid provningen ska beaktas att en anläggning i möjligaste mån även ska rena läkemedelsrester och hushållskemikalier.
- Då en efterpolering installeras i syfte att öka reduktionen av mikroorganismer så godtas endast sådan efterpolering som har ett robust utförande. Det innebär t.ex. att efterpoleringen inte ska vara beroende av skötsel med tåta tidsintervall. Exempel på robusta efterpoleringar är infiltrationer och markbäddar.
- Avloppsanläggningar som kan brädda orenat avloppsvatten godtas inte.
- Eftersom skyddszonerna som angivits i beslutet om att fastställa Lygnerns vattenskyddsområde inte bygger på detaljkunskap om varje enskild fastighet innebär det att det i varje ärende oavsett behöver göras en bedömning av risken för påverkan från avloppsanläggningen. Är de geologiska förhållandena dåligt kända i ett område där en avloppsanläggning avses placeras (avseende exempelvis avstånd till grundvattenyta eller berg, kornstorlek, närhet till dräneringar) ska en geohydrologisk utredning bifogas ansökan/anmälan. En sådan utredning ska vara fackmannamässigt utförd och innehålla även uppskattad rinntid till råvattenintaget. Det kan innebära att skyddszonernas gränser i ett avloppsärende inte alltid överensstämmer med de generella gränserna, utan att bedömningen sker utifrån den specifika platsen.
- Finns möjlighet att ansluta till kommunalt VA är detta förstahandsalternativet framför en enskild lösning.
- Avloppslösningar med sluten tank provas enligt Strategi för provning av små avlopp (antagen av nämnden för Miljö & Hälsoskydd 2016-06-15), vilket innebär att max 1 liters spolvolym godtas.
- Tillsyn sker med tätare intervall för anläggningar med utsläpp av toalettavatten än för övriga anläggningar. Tillsynsintervall är också kortare för anläggningar där reningsresultaten är beroende av en omsorgsfull skötsel och service.

Vattenskyddsområdet

Det kommunala dricksvattnet i Kungsbacka kommer huvudsakligen från Lygnern. Cirka 69 000 kommuninvånare får sitt dricksvatten härifrån. Från Lygnerns västra del pumpas sjövattnet upp till Fjärås Bräcka där det infiltrerar ner genom sandlagren och hämtas ut som grundvatten.

Från den 1 november 2013 utökades vattenskyddsområdet runt Lygnern-Fjärås Bräcka för att såväl kortsiktigt som långsiktigt skydda vattnet från påverkan.

Frillesås Åsa Fjärås Kullavik Anneberg Vallda Särö Kungsbacka Onsala Frillesås Åsa Fjärås Kullavik Anneberg Vallda Särö Kungsbacka Särö Fjärås Åsa Frillesås Onsala Kullavik

Den 16 september 2016 fattade Havs- och Vattenmyndigheten beslut om att peka ut Fjärås Bräcka vattenverk som riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning enligt 3 kap 8§ andra stycket miljöbalken. Skyddsområdet är indelat i dels ett område för att skydda grundvattenmagasinet runt uttagsbrunnarna i Fjärås Bräcka, dels ett område som skyddar ytvattnet i sjön.

Skyddsområdena är i sin tur indelade i olika zoner:

- Primär skyddszon vars syfte är att skapa rådrum i händelse av akut förorening.
- Sekundär skyddszon vars syfte är att förbättra eller bibehålla en hög yt-eller grundvattenkvalitet.
- Tertiär skyddszon vars syfte är att skydda vattentäkten i ett långtidsperspektiv.

Beslutsunderlag

Förvaltningens yttrande daterat 2017-04-07.

Beslutsexpediering

Marks kommun, Miljö & Hälsoskydd

Lygnerns vattenråd

Teknik

KSF

Miljöskydd

Livsmedel

Naturvård